

Հ. Պարարտութիւնը քանի տեսակ կը բաժնուի .

Պ. Հինգ տեսակ կրնայ բաժնուիլ իւր, կենդանեաց պարզ յաւելուածը . Բ, բուսոց զուտ մնացորդը . Դ, կենդանեաց ու բուսոց մնացորդներուն բաղադրութիւնը . Ե, կենդանեաց մնացորդները հանքային կամ հողային նիւթերու հետ խառնած . Զ, բուսոց մնացորդները՝ հողային կամ աղային նիւթերու հետ խառնած : Բայց ընդհանրապէս ասոնք ալ զատ զատ չեն գործածուիր, հապա այլեւայլ տեսակները մէկմէկու հետ խառնելով :

Բոտերուն մէջ աւելի կը գործածուի կենդանեաց աղբերուն հետ խառնուած յարդը կամ չոր խոտը, որ ախոռներու մէջ կենդանեաց ոտքին տակը կը տարածեն : Բն պարարտութիւններն որ փտտելու ատեն սաստիկ կը տաքնան՝ արտին երեսը տարածելը շատ աւելի աղէկ է քան թէ հողին մէջ խառնելը : Իսկ անոնք որ կալուն ու պաղ են՝ թեթեւ ու աւազուտ հողերուն մէջ կը խառնուին, որպէս զի զանոնք քիչ մը պնդացրնեն :

Հ. Պարարտութիւնը երբ գործածելու է .

Պ. Իմաստուն երկրագործները այլեւայլ կարծիք ունին աս բանին վերայ . աւելի աղէկ կ'երևնայ զանոնք ախոռէն հանածիդ պէս հողին տակը թաղելը . վասն զի փտտելու ժամանակը ունեցած տաքութիւննին՝ հողերուն ու բոյսերուն շատ օգտակար ու հարկաւոր է :

Ի՞նչ աղբը կրնայ ան արտերուն մէջ դրուիլ՝ որոնց մէջ բոյսերը մէկմէկէ հեռու մէկ գծի վրայ պիտի տնկուին : Երբոր ամէն տեսակ կենդանիներ շատ կը սպաւսեն, պէտք չէ անոնց ամենուն աղբը մէկմէկու խառնել . հապա պէտք է ընդարձակ, ու քիչ մը դարվար տեղ մը ընտրել՝ շուքի մէջ, բոլորտիքը ցած պատ մը քաշուած, ու անոր մէջ բլրի ձևով զատ զատ դիզել :

Հ. Պարարտութիւնը ինչպէս կը գործածուի :

Պ. Բնաջին տեսակի պարարտութիւնները պարզ կամ ջրով խառնելով ոռոգելու կուգան : ջրոտ պարարտութիւնները՝ հունտը ցանելէն առաջ և ծլելուն պէս կը գործածուին . բայց սաստիկ տաք ու չոր ատեն պէտք չէ բանեցրնել Զաւերուն ու թռչուններունը նախ չորցրնելու ու ծեծելով փոշի դարձրնելու է, և հունտը ցանելու ատեն պէտք է տարածել :

Բսկորներն ու եղջիւրները ծեծելով ու մանրելով կը գործածուին . ասոնց ուժը երկայն կը դիմանայ, որովհետեւ կամաց կամաց կը քայքային :

Բուսական պարարտութիւն ալ պէտք չէ երեսէ ձգել, վասն զի ասով կը շինուի ան պարարտ հողը որ փտտութի կ'ըսուի, և երկիրը շատ կը պարարտացրնէ . մանաւանդ երբոր կրի՝ փութասի՝ սոտայի ու ամոնիաքի հետ խառնուի :

Հ. Պարարտութիւն գործածելու ատեն ինչ ընդհանուր զգուշութիւններ ընելու է .

Պ. Պէտք է ճանչնալ հողին տեսակն ու յատկութիւնները . այսինքն պաղ ու կալուն հողերուն տաք ու դիւրահալ աղբ պէտք է . ան հողերը՝ որոնց մէջ քիչ կիր կայ՝ անոնց կրային բաղադրութիւն պէտք է . թեթեւ ու աւազուտ հողերուն կալուն պարարտութիւն պէտք է և այլն :

ՃԱՐՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բնականութեան լապտեր :

ՇԱՏ անգամ կը պատահի որ ածխահանքերը փորելու ատեն մէջէն ջրածին կազ կ'ելլէ ու բոլոր գետնին տակը՝ ուր որ գործաւորները կը բանին՝ կը լեցուի . աս կազը սաստիկ դիւրավառ ըլլալուն՝ շատ անգամ գոր-

